

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI FANLAR AKADEMIYASI
IMMUNOLOGIYA VA INSON GENOMIKASI INSTITUTINING KORRUPSIYAGA
QARSHI KURASHISH SIYOSATI**

1- bob. Umumiy qoidalar

1. Immunologiya va inson genomikasi institutining (bundan buyon matnda “Institut” deb yuritiladi) korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati (bundan buyon matnda “Siyosat” deb yuritiladi) xodimlar orasida xamda jamiyatda korrupsiyaga qarshi kurashish madaniyati darajasini oshirish maqsadida Immunologiya va inson genomikasi institutining yuqori axloqiy me’yorlarga sodiqligini, shuningdek, Institut xodimlari faoliyatida korrupsiyaviy huquqbuzarliklarga murosasizlik va ularni sodir etishga yo‘l qo‘ymaslikni aks ettiradi.

2. Siyosat ISO37001:2016 “Korrupsiyaga qarshi kurashish menejmenti tizimlari - Foydalanish bo‘yicha talablar va tavsiyalar” xalqaro standarti talablarini inobatga olgan holda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha xalqaro tashkilotlar tavsiyalari va yetakchi xalqaro amaliyot asosida O‘zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari talablariga muvofiq ishlab chiqilgan.

3. Immunologiya va inson genomikasi institutining, uning hududiy bo‘linmalari ushbu siyosatni faoliyatining ahamiyatini hisobga olgan holda qabul qilishlari, korrupsiyaga qarshi kurashish mexanizmlarini, mavjud bo‘lgan korrupsiya xavfi, tajribasi va mavjud manbalari asosida ishlab chiqishlari va amalga oshirishlari lozim.

4. Institut korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy maqsadlari quyidagilar hisoblanadi: Institutda korrupsiyani tubdan yo‘qotishga erishish; xodimlarning huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini oshirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan toqatsiz munosabatni shakllantirish; Institut faoliyatining barcha soxalarida korrupsiyani oldini olish buyicha chora-tadbirlarni amalga oshirish; korrupsiyaviy huquqbuzarliklarni o‘z vaqtida aniqlash, ularga barham berish, ularning oqibatlarini, ularga olib keluvchi sabablar va shartsharoitlarni bartaraf etish, korrupsiyaviy huquqbuzarliklarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligi tamoyilini ta’minlash.

5. Siyosat Institutning ichki hujjati sifatida yuqorida ko‘rsatilgan asosiy maqsadlarga erishish uchun Institut faoliyatida korrupsiya bilan bog‘lik huquqbuzarliklarni profilaktika qilish va ularga barham berishga qaratilgan asosiy talablar va tamoyillarni belgilab beruvchi asos hisoblanadi.

6. Mazkur Siyosatning talablari egallab turgan lavozimi va bajaradigan vazifa va funksiyalaridan qat’iy nazar Institut bilan mehnat munosabatlarida bo‘lgan barcha xodimlarga tadbiq etiladi.

1. Institutga ishga qabul qilinayotgan har qanday shaxs ushbu Siyosat bilan imzo qo‘ygan holda tanishishga va uning qoidalariga rioya qilishga majbur.

2. Ushbu Siyosat maqsadlarida quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo‘llaniladi: aloqador shaxslar - xodim bilan tijorat tashkilotlarining ustav kapitalida ishtirok etadigan shaxslar,

aksiyalari Respublika fond birjasida ommaviy muomalada bulgan aksiyadorlik jamiyatlarining besh foizidan kam bo'lgan miqdordagi aksiyaga ekanligi holatlari bundan mustasno;

ish jarayonidagi mehmondo'stlik belgilari - Institut xodimlari manfaatlarida faoliyat davomida hamkorlik o'rnatish va (yoki) qo'llab-quvvatlashga aloqador xarajatlar, shu jumladan, ishbilarmonlik bilan bog'lik kechki ovqat, transport va yashash xarajatlarini qoplash bilan bog'lik xarajatlar va h.k.;

korruptsiyaga qarshi kurashish talablari buzilganligi to'g'risida vijdonan xabar berish - Institut xodimi tomonidan korruptsiyaviy huquqbuzarlik sodir etilganligi (sodir etishga suiqasd qilinganligi) to'g'risida rusxat etilgan aloqa kanallari orqali asosililigiga ishonch hosil qilgan holda yo'llagan murojaat;

kontragent (shartnomaviy sherik) - Institut bilan shartnomaviy munosabatlarga (mehnat munosabatlari bundan mustasno) kirishgan har qanday yuridik yoki jismoniy shaxs;

korruptsiya - shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

korruptsiyaviy harakatlar - xodim tomonidan pora beruvchining manfaatlarini ko'zlab harakat yoki harakatsizligi uchun bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali porani ya'ni pul, qimmatbaxo qog'ozlar, boshqa mol-mulkni, mulkiy tUSDagi xizmatlarni, boshqa mulkiy huquqlarni olish, talab qilish, taklif qilish, va'da qilish va berish, shuningdek, pora berish va (yoki) olishda vositachilik qilish, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlarni olish, xodim tomonidan pora olish yoki huquqqa xilof boshqa maqsadlarda o'z xizmat mavqeidan noqonuniy foydalanish;

korruptsiyaga oid huquqbuzarlik - korruptsiya belgilariga ega bo'lgan, sodir etilganligi uchun qonun hujjatlarida javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

korruptsiyaga qarshi kurashish tizimi - qo'llaniladigan amaldagi qonunchilik va ichki hujjatlarni korruptsiyaviy jihatdan buzilishini bartaraf etish, Institut xodimlari tomonidan yuqori darajada kasbiy va ahloqiy faoliyat olib borishlarini ta'minlash bo'yicha choratadbirlar majmui;

korruptsiyaviy xavf-xatar - Institut xodimlari yoki uchinchi shaxslar tomonidan Institut nomidan va (yoki) ularning manfaatlarini ko'zlab korruptsiyaviy hatti-harakatlarni sodir etish ehtimoli va xavfi; manfaatlar to'qnashuvi - Institut xodimining shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorligi uning xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda xodimning shaxsiy manfaatdorligi bilan Institut manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat; rasmiyatchilikni soddalashtirish uchun to'lovlar - belgilangan tartib-taomillar bajarilishini ta'minlash yoki tezlashtirish, tegishli qonunchilik, normalar va qoidalarda nazarda tutilmagan harakatlar sodir etish uchun g'ayriqonuniy ravishda beriladigan pul mablag'lari, mol-mulk, mulkiy huquqlar, xizmatlar va boshqa moddiy yoki nomoddiy naf;

xodimning shaxsiy manfaatdorligi - Institut xodimi tomonidan o'z xizmat vazifalarini bajarish chog'ida uning yaqin qarindoshi yoki xodimga aloqador bo'lgan shaxslar tomonidan xodimning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir kilishi mumkin bo'lgan pul mablag'lari, moddiy yoki nomoddiy qimmatliklar, boshqa mol-mulk, boylik va imtiyozlar ko'rinishida shaxsiy naf olish imkoniyati (shaxsiy, ijtimoiy, moliyaviy, siyosiy va boshqa tijorat yoki notijorat manfaatlari);

xodim - Institut bilan mehnat munosabatlariga kirishgan shaxs; yaqin qarindoshlar - ota-ona, tug'ishgan va o'gay aka-ukalar va opasingillar, er (xotin), farzandlar, shu jumladan farzandlikka olinganlar, bobolar, buvilar, nevaralar, shuningdek urning (xotinning) ota-onasi;

2- bob. Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy tamoyillari

3. Institut korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini quyidagi tamoyillarga asoslanib amalga oshiradi: qonuniylik - Institut korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha chora-tadbirlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari, davlat organlarida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha jahonda tan olingan amaliyotni hisobga olgan xolda xamda Institutning belgilangan ichki hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi; korrupsiyaga toqatsizlik - Institut o'z faoliyatining barcha soxalarida korrupsiyaning har qanday shakllari va ko'rinishlariga murosasiz munosabatda bo'ladi. Institutning xodimlariga korrupsiyaviy xavfxatar kelib chiqishi mumkin bo'lgan faoliyatda bevosita yoki bilvosita ishtirok etish taqiqlanadi; ochiqlik va shaffoflik - Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida qabul qilingan va amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar haqida Institut xodimlari va kontragentlarini, keng jamoatchilikni xabardor qilish; korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha amalga oshirilayotgan choratadbirlarning preventivligi, tizimliliigi va o'zaro bog'liqligi - Institut korrupsiyaviy hatti-harakatlar sodir etilishiga va korrupsiyaviy xavf-xatarlarga ko'maklashuvchi sabab va shart-sharoitlarni bartaraf etishga qaratilgan preventiv chora-tadbirlarni amalga oshirishga ustuvor ahamiyat beradi. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha amalga oshirilayotgan choratadbirlar va tartib-taomillar aniqlangan xavf-xatarlar darajasiga muvofiq keladi hamda Institutning barcha funksiyalari va yo'nalishlariga integratsiya qilingan korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga birlashtirilgan; korrupsiya bilan bog'lik huquqbuzarliklar uchuy javobgarlikning muqarrarligi - korrupsiya bilan bog'lik huquqbuzarliklarni sodir etgan Institut tizimi xodimlari o'zining maqomi va egallab turgan lavozimidan qat'iy nazar Institutning ichki xujjatlari va amaldagi qonunchilikka muvofiq javobgarlikka tortiladilar; texnika taraqqiyotining yutuqlaridan foydalanish - Institutda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yaratishda ilm-fan taraqqiyotining so'nggi yutuqlaridan, shu jumladan, integratsiyalashtirilgan axborot tizimlaridan foydalanishga intiladi;

to'g'ridan-to'g'ri raxbariyatga murojaat qilish – Institut tizimining har bir xodimi korrupsiyaviy huquqbuzarliklar sodir etilganligi to'g'risida ishonchli va asosli ma'lumotlar mavjud bo'lganda belgilangan choralarni ko'rish uchun to'sqinliksiz idora rahbariga murojaat qilishi mumkin;

fuqarolik jamiyati vakillari bilan o'zaro hamkorlik - Institut o'zlariga yuklatilgan funksiyalarni bajarishda Institut faoliyatini halollik, xolislik va mustaqillik asosida mustaqil nazorat qilish maqsadida fuqarolik jamiyati vakillarini jalb etadilar; korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish - korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini monitoring va nazorat qilish hamda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni amalga oshirish natijalariga ko'ra Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligini to'xtovsiz ravishda oshirish choralarni ko'radilar.

3-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimning elementlari

4. Korrupsiyaga "mutlaqo toqatsizlik" tamoyiliga tayangan holda Institutning barcha xodimlariga korrupsiya bilan bog'liq har qanday hatti-harakatlarda ishtirok etishi, ya'ni pora beruvchining manfaatlarini ko'zlab harakat qilishi yoki harakatsizligi uchun bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali pora, ya'ni pullar, qimmatbaxo qog'ozlar, boshqa mol-mulk, mulkiy tusdagi xizmatlarni berishni talab qilish, tovlamachilik qilish, va'da berish va pora berish, pora berish va (yoki) olishda vositachilik qilish, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlarni olish, shaxs tomonidan pora olish yoki g'ayriqonuniy boshqa maqsadlarda o'z xizmat mavqeidan noqonuniy foydalanishi qat'iy taqiqlanadi.

5. Quyidagilar Institutda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining asosiy elementlari xisoblanadi: a) korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha asosiy ichki hujjatlar mavjudligi, ya'ni Institutda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining asosini:

mazkur Siyosat;

Institut xodimlarining odob-axloq qoidalari; Institut tizimida manfaatlar to'qnashuvini boshqarish to'g'risidagi nizomda aks ettirilgan tamoyillar va talablarni tashkil etadi;

b) "Yuqoridan quyiga munosabat" - Yuqori darajada rahbarlik namunasi: Institutning rahbarlari, shuningdek, Institutning tarkibiy bo'linmalarining rahbarlari o'ziga bo'ysunuvchilar, fuqarolar va yuridik shaxslar bilan munosabatlarda halol, adolatli va mustaqil xulqatvor namunasi bo'lislari kerak;

Institut boshlig'i, o'rinbosarlari korrupsiyaga qarshi kurashish samarali tizimini yaratish va amalga oshirishda quyidagilar orqali yetakchilikni namoyish etadilar:

Institut faoliyatining xavf-xatarga ega funksiyalari (yo'nalishlari)ga korrupsiyaga qarshi kurashish samarali chora-tadbirlar va tartiblarni joriy etish, shu jumladan, korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi/yo'l xaritasini ishlab chiqish va uning ijrosini nazorat qilish orqali ko'maklashish;

o'z mansab majburiyatlarini bajarish doirasida, Institut xodimlarida korrupsiyaning barcha shakllari va ko'rinishlariga murosasiz munosabatni shakllantirgan holda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha qonunchilik normalari va qabul qilingan ichki hujjatlarga rioya qilish va axloqiy xulq-atvor yuzasidan shaxsan namuna sifatida namoyon bulish;

v) korrupsiyaviy xavf-xatarni aniqlash va baholash:

Institut funksiyalarining xususiyati, tashkiliy tuzilmasi, jamiyat va boshqa shaxslar bilan o'zaro faoliyat olib borishiga hamda boshqa ichki va tashqi omillarga bog'lik holda o'z faoliyatiga xos bo'lgan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlaydi va baholaydi; korrupsiyaviy xavf-xatarni aniqlash va baholash doirasida Institut faoliyatining barcha sohalari korrupsiyaviy xavf-xatarga ko'proq uchraydigan funksiyalarni aniqlash maqsadida tahlil qilinadi, ularda mavjud bo'lgan korrupsiyaga qarshi kurashishni nazorat qilishning barcha shakllari va tartib-taomillari aniqlangan xavf-xatarlarni kamaytirish uchun yetarliligi jixatidan tahlil qilinadi. Xavf-xatarlarni aniqlash va baholash jarayonida Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishga mas'ul bo'linmaning faol qo'llab-quvvatlashi va nazorati ostida Institutning tegishli rahbarlari, korrupsiyaga qarshi kurashishni muvofiqlashtiruvchi shaxslar ishtirok etadi; Institutning korrupsiyaviy harakatlarga "mutlaqo toqatsizlik"ni hisobga olgan holda Institut korrupsiyaviy xavfxatarlarning yuzaga kelish ehtimoli va ta'sir qilish darajasidan qat'i nazar ularni boshqarish zaruratini tan oladi; Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash yiliga kamida bir marta amalga oshiriladi. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash natijalari Institutning rahbarlari tomonidan ko'rib chiqiladi shuningdek, aniqlangan xavf-xatarlarni kamaytiruvchi korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlar va tartib-taomillar Institutning korrupsiyaga qarshi kurashish dasturlarida aks ettiriladi.

g) korrupsiyaga qarshi kurashish uchun mas'ul shaxslar va bo'linmalar: Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha samarali tizimni yo'lga qo'yish maqsadida Institutning boshqaruv apparatida korrupsiyaga qarshi kurashishni shakllantirish va nazorat qilish jarayoni uchun – kadrlar bo'yicha mutaxassis hamda Huquqiy ta'minlash va xalqaro-huquqiy munosabatlar bo'limi mas'ul hisoblanadi; Institut tizimidagi korrupsiyaga qarshi kurashishga mas'ul bo'linmalar korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha vazifalarni amalga oshirishda yetarli darajada mustaqillikka va muhim resurslarga ega bo'lib, bevosita Institut boshlig'iga bo'ysunadi va o'z faoliyatini Boshliq tomonidan tasdiqlangan Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi to'g'risidagi nizomga muvofiq amalga oshiradi; Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha chora-

tadbirlarni samarali va o'z vaqtida amalga oshirilishini muvofiqlashtirish va nazorat qilish uchun Institutda ruxsat etilgan lavozimlarga korrupsiyaga qarshi kurashishni muvofiqlashtirish funksiyasi yuklatilishi mumkin. Korrupsiyaga qarshi kurashishni muvofiqlashtirish funksiyalari Institutda yuqori darajada korrupsiyaviy xavf-xatarga ega bo'lmagan, shuningdek, yetarli darajada mustaqil bo'lgan xodimga yuklatiladi;

Institutning korrupsiyaga qarshi kurashishni muvofiqlashtiruvchilari korrupsiyani bartaraf etish choralari ko'radi, shu bilan birga, o'ziga yuklatilgan vazifalar doirasida Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishga mas'ul tuzilmalar bilan hamkorlik qiladi; Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni amalga oshirishda Institutning kadrlar boshqarmasi (bo'limlari) manfaatlar to'qnashuvini boshqarish to'g'risidagi nizom va O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari normalariga muvofiq belgilangan tartibda va xajmda xodimlar va aloqador shaxslarning yaqin qarindoshlari to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z vaqtida va tizimli yig'ish, tahlil qilish va yangilab borish uchun javobgar bo'ladi; Bundan tashqari, Institutning odob-axloq komissiyalari xodimlar o'rtasida manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi kadrlar bo'yicha mutaxassisi boshqarmasi (bo'limlari)dan kelib tushgan ma'lumotlarni ko'rib chiqadi va (manfaatlar to'qnashuvi tartibga solinmagan taqdirda) uni hal qilish bo'yicha qaror qabul qiladi yoki aniqlangan manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish bo'yicha ko'rilgan choralarning yetarliligi yoxud yetarli emasligi to'g'risida qaror qabul qiladi, shuningdek, Institut tomonidan belgilangan odobaxloq qoidalariga rioya qilinishi masalalarini ko'rib chiqadi. Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish doirasida kadrlar bo'yicha mutaxassisi va Odob-axloq komissiyalari (yoki shunga o'xshash komissiyalar) Institut tizimida manfaatlar to'qnashuvini boshqarish to'g'risidagi nizom asosida ish yuritadi;

d) aniqlanadigan korrupsiyaviy xavf-xatarni minimallashtiruvchi korrupsiyaga qarshi kurashish choralari: Institut o'z faoliyati va funksiyalaridagi korrupsiyaviy xavfxatarli yo'nalishlarda umumiy nazorat muhitini va korrupsiyaga qarshi kurashish nazorat hamda tartib-taomillarni o'z ichiga oluvchi korrupsiyaga qarshi kurashishning kompleks tizimini joriy etadilar. Institut korrupsiyaga qarshi kurashishni nazorat qilish va tartib-taomillarning samaradorligi, jumladan, ularning aniqlangan xavfxatar darajasiga mutanosibligi, Institut xodimlari uchun qat'iyligi va aniqligi, fuqarolik jamiyati uchun shaffofligini ta'minlashga intiladilar; Amalga oshiriladigan tadbirlar, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha nazorat choralari va tartib-taomillar Institutning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dasturi/rejasi/yo'l xaritasida aks ettiriladi hamda tegishli ichki hujjatlarda belgilanadi;

e) axborotlashtirish, kommunikatsiya va maslahat berish:

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish va Institutning korrupsiyaga qarshi kurashish tamoyillari va talablari haqida jamiyatning xabardorligini oshirish maqsadida, mazkur Siyosat va Institutning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlari to'g'risidagi asosiy ma'lumotlar ularning Internet tarmog'idagi rasmiy veb saytlariga joylashtiriladi. Bundan tashqari, Institut korrupsiyaga qarshi kurashish amaldagi qonun hujjatlari normalari va korrupsiyaga qarshi kurashish joriy etilgan tamoyillar va talablar haqida Institut xodimlari va boshqa manfaatdor shaxslarni xabardor qilish va tushuntirish bo'yicha quyidagilar orqali barcha oqilona hatti-harakatlarni amalga oshiradi: Institut xodimlarini yiliga kamida bir marta korrupsiyaga qarshi kurashish asoslari bo'yicha doimiy va tizimli o'qitish, shu jumladan, ishga yangi qabul kilinayotgan xodimlarni ushbu Siyosat va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqa ichki hujjatlar bilan majburiy tartibda tanishtirish bilan birgalikda ularni korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha majburiy ko'rsalarda o'qitish. Korrupsiyaviy xavf-xatari yuqori bo'lgan lavozimlar uchun Institutda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha qo'shimcha ta'lim dasturlari belgilanadi. O'tkazilgan o'qish/treninglar haqidagi ma'lumotlar kadrlar bo'yicha

mutaxassisida qonunchilikda belgilangan tartibda saqlanadi; Institut xodimlari va fuqarolarning korrupsiyaga murosasiz munosabatini shakllantirish bo'yicha va korrupsiyaga qarshi kurashish amalga oshirilgan chora-tadbirlar to'g'risida xabardorligini oshirishga qaratilgan tematik audio va videoroliklar hamda boshqa axborot ma'lumotlaridan foydalangan holda korrupsiyaga qarshi kurashish tadbirlar o'tkazish; Institut xodimlari tomonidan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar sodir etilganligi gumonlar yoki faktlar, korrupsiyaviy xavf-xatarlar va boshqalar (korrupsiya faktlari haqida xabar berilishi mumkin bo'lgan usullari to'g'risidagi batafsil ma'lumot mazkur Siyosatning 4-bobida nazarda tutilgan) haqida xabar berilishi mumkin bo'lgan aloqa kanallari bilan ta'minlash; mazkur Siyosat qoidalarini qo'llash yoki Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishni muvofiqlashtiruvchi tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish chora- tadbirlar va tartib-taomillarni amalga oshirish bilan bog'liq savollar kelib chiqqanda Institut xodimlariga maslahatlar berish; Institut xodimlarining mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi kurashish qoidalarini kiritish; tasdiqlangan rejaga muvofiq korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha mas'ul shaxs tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish xulq-atvor yuzasidan tashviqotlar o'tkazish; kontragentlarni korrupsiyaga qarshi kurashish qabul qilingan talablar va tamoyillar haqida, shu jumladan, ular bilan tuziladigan shartnomalarga korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha maxsus shartlarni kiritish to'g'risida xabardor qilish va h.k.;

g) monitoring, nazorat va hisobot:

Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishga mas'ul tuzilma Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish amalga oshirilgan choratadbirlarning yetarliligi, mutanosibli va samaradorligini baholaydi hamda doimiy monitoringini olib boradi. O'tkazilgan monitoring natijalari bo'yicha Institutda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish yuzasidan tegishli choralar ko'riladi. Institutda monitoring va nazorat qilishning quyidagi tartib-taomillari amalga oshiriladi:

Institut faoliyati va funksiyalaridagi o'zgarishlar, ularning tashkiliy-funksional tuzilmasidagi o'zgarishlar hamda boshqa ichki va tashqi omillarning Institutda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga ta'sirini, mazkur tizimga o'zgartirish kiritish zaruriyatini tahlil qilish, shu jumladan, uni amaldagi qonunchilik talablariga muvofiqligini ta'minlash; tasdiqlangan rejaga muvofiq samarasiz nazorat va tartibtaomillarni aniqlash uchun ularni to'g'rilash va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining ishonchligi va samaradorligini ta'minlash maqsadida tanlov asosida Institut tizimidagi funksiyalar va ichki jarayonlarni monitoring qilish; ichki va (yoki) tashqi tekshiruvlarni o'tkazish jarayonida Institut xodimlari tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha talablarga rioya qilinishini nazorat qilish; Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishga mas'ul tarkibiy bo'linma/korrupsiyaga qarshi kurashishni muvofiqlashtiruvchi va boshqa tarkibiy tuzilmalarga yuklatilgan korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlarning o'z vaqtida va tegishli tartibda amalga oshirilishi ustidan nazorat olib borish va h.k. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini nazorat qilish va monitoringi bo'yicha chora-tadbirlar natijalari Fanalr akademiyasi va Institut rahbarlarining choraklik hisobotlarida o'z aksini topadi.

z) huquqbuzarliklarga nisbatan munosabat bildirish va aybdor shaxslarni javobgarlikka tortish:

mazkur Siyosatga amal qilish va Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlarga rioya qilish har bir xodim uchun o'z xizmat majburiyatlarini bajarilishi doirasida majburiydir. Xodimlar belgilangan talab va tartib-taomillarning buzganligi uchun shaxsan javobgar hisoblanadilar. Bundan tashqari, bevosita rahbarlar o'z bo'ysunuvdagi xodimlar tomonidan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etilganligi uchun shaxsan javobgar hisoblanadilar; korrupsiyaga qarshi kurashishga oid belgilangan talablar va tamoyillarni buzgan

Institut xodimlari O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan tartibda va asoslarda intizomiy, ma‘muriy yoki jinoiy javobgarlikka tortiladilar; xodimlar ularni korrupsiya bilan bog‘lik huquqbuzarlikni sodir etishga undovchi shaxslarning har qanday murojaatlari to‘g‘risida, shuningdek, boshqa xodimlar tomonidan sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar haqida o‘ziga ma‘lum bo‘lgan har qanday faktlar haqida o‘z rahbarlariga va Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishga mas‘ul bo‘linmalarga xabar berishlari shart; korrupsiyaga mutlaqo toqatsizlik tamoyilini hisobga olgan holda, Institut xodimlarining korrupsiyaga oid huquqbuzarlik sodir etishlari bilan bog‘liq har qanday asosli shubxa bo‘yicha xizmat tekshiruvlari O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq va ichki hujjatlarda belgilangan tartibda o‘tkaziladi. Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risidagi qonun hujjatlari normalarini va (yoki) mazkur siyosat va Institutning boshqa ichki hujjatlarida belgilangan korrupsiyaga qarshi talab va tartib-taomillarni buzgan Institut xodimlari, ularning lavozimi, xizmat muddati va boshqa omillardan qat‘i nazar O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida hamda Institutning ichki hujjatlarida nazarda tutilgan doirada va asoslarda javobgarlikka tortiladilar; korrupsiyaga oid huquqbuzarlik aniqlangan taqdirda Institut ularning sodir etilish sabablari va shart-sharoitlarini tahlil qiladilar va doimiy asosda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtiradilar; Institut korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni aniqlash va tekshirish uchun boshqa huquqni muhofaza qiluvchi organlar va davlat organlari bilan hamkorlik qiladilar.

4-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy yo‘nalishlari

§ 1. Manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish

6. Institut xodimlari o‘z xizmat majburiyatlarini bajarish va (yoki) Institut manfaatlarini ifodalash doirasida vijdonlilik va halollik tamoyillariga amal qilishi, shaxsiy manfaatlarini hisobga olgan holda o‘zlarining xizmat mavqeidan va (yoki) Institutning molmulkidan foydalanmaslik va manfaatlar to‘qnashuviga olib keladigan vaziyatlardan saqlanishlari lozim. Institut xodimlari o‘zlarining xizmat majburiyatlarini lozim darajada va xolis bajarishlariga, jumladan, xolis qaror qabul qilishga hamda Institutning huquqlari, qonuniy manfaatlari, molmulki va (yoki) nufuziga ta‘sir qiladigan yoki ta‘sir qilishi mumkin bo‘lgan vaziyatda manfaatlar to‘qnashuvi yuzaga keladi.

7. Institut tizimining xodimlari ishga qabul qilinishida, boshqa lavozimga o‘tkazilishida manfaatlar to‘qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo‘lgan shaxsiy manfaatdorligi haqidagi ma‘lumotlarni har yili va tegishli vaziyatlar/holatlar yuzaga kelishiga qarab oshkor qilishga majburdirlar. Institut xodimlari tomonidan manfaatlar to‘qnashuvi to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni oshkor qilish va uni hal qilish jarayoni Institut tizimida manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish to‘g‘risidagi nizom bilan tartibga solinadi.

§ 2. Sovg‘alar va ish jarayonida mehmondo‘stlik belgilari

8. Institut xodimlariga uz xizmat majburiyatlarini bajarish bilan bog‘liq holda jismoniy va yuridik shaxslardan biron-bir sovg‘a yoki ish jarayonida mehmondo‘stlikning belgilari, qarz, kafolatlar, kafilliklar, mukofotlar shaklida rag‘batlantirish vositalarini, naqd pul mablag‘lari yoki ularning ekvivalenti, kimmatli kog‘ozlar ko‘rinshida moddiy yordam qabul qilish taqiqlanadi.

9. Institut xodimlari tomonidan rasmiy delegatsiyalar tarkibida, rasmiy tadbirlarda, jumladan, xorijda olingan har qanday sovg‘alar summasidan qat‘iy nazar Institutning mulkiga o‘tkaziladi.

10. Institut xodimlariga ularning shaxsi bilan bog‘liq bayramlar (tug‘ilgan kun, bolaning tug‘ilishi, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, Qishloq xo‘jaligi xodimlari kuni)da berilgan, xizmat majburiyatlarini bajarishi bilan bog‘lik bulmagan sovg‘alar xodimning shaxsi bilan bog‘lik sovg‘alar deb tan olinadi.

11. Bunday sovg'alarni berishda quyidagi talablarga rioya qilish lozim: sovg'alar Institutning kamida uch nafar xodimlari ishtirokida berilishi; sovg'a berish jaryoni tabrik nutqi bilan birga bo'lishi, unda sovg'a berishga sabab bo'lgan voqea o'zining aniq ifodasini topgan bo'lishi; sovg'aning umumiy qiymati (barcha soliqlar va yig'implarni hisobga olgan holda) 5 (besh) bazaviy hisoblash miqdoridan oshmasligi; Institutning bitta xodimi boshqa xodimga sovg'a uchun sarflaydigan xarajat summasi, har bir xolatda 1 (bitta) bazaviy hisoblash miqdoridan oshmasligi kerak.

12. Shubxalar paydo bo'lmasligi uchun boshqa davlat organlari va tashkilotlari xodimlari, sheriklar va kontragentlar, ushbu Siyosatning 15 va 16-bandlarida ko'rsatilmagan boshqa jismoniy va yuridik shaxslardan har qanday bayram (tug'ilgan kun, farzand tug'ilishi, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, shifokor xodimlari kuni va h.k.ni inobatga olgan holda, biroq bu bilan cheklanmasdan) bilan bog'lik holda olinadigan, ushbu Siyosatning 14-bandida sanab o'tilgan sovg'alar va boshqa moddiy boyliklarni olish taqiqlanadi.

13. Institut nomidan xalqaro konferensiyalarda, simpoziumlarda va boshqa ishbilarmonlik (xizmatga oid) yig'ilishlarda sovg'alar berish Institut boshlig'i yoki uning o'rinbosarlarining buyrug'i bilan amalga oshiriladi.

14. Sovg'ani qabul qilishning qonuniyligi to'g'risida shubxa tug'ilgan har qanday hollarda Institut xodimi korrupsiyaga qarshi kurashga mas'ul bo'linmasaiga maslahat so'rab murojaat qilishi lozim.

§ 3. Xodimlarni tanlash, lavozimdan lavozimga o'tkazish, moddiy rag'batlantirish

15. Institut xodimlarini tanlash, ularni attestatsiyadan o'tkazish va faoliyatini baholash, shu jumladan mukofot pullarini to'lash, ustama haqlar va boshqa turdagi mukofotlarni belgilash jarayoni barcha xodimlar uchun shaffof, teng va xolis bo'lib, ushbu Siyosatning asosiy tamoyillari va talablariga muvofiq keladi.

16. Institutda ularning rahbarlari, shuningdek, boshqarma va bo'lim boshliqlarini mukofotlashga asos bo'lib xizmat qiladigan, ular faoliyatining asosiy ko'rsatkichlarini baholash tartibi va mezonlari ishlab chiqilgan bo'lishi lozim. Ushbu ko'rsatkichlar xolis, oshkora hamda Institut xodimlari tomonidan ko'rib chiqilishi mumkin.

§ 4. Tekshirishlarni o'tkazish hamda xo'jalik yurituvchi sub'ektlar, shuningdek, davlat organlari va tashkilotlari faoliyatini o'rganish

17. Turli xil tekshirishlarni o'tkazish hamda xo'jalik yurituvchi sub'ektlar, shuningdek, davlat organlari va tashkilotlarining (keyingi o'rinlarda - "Tekshirish ob'ektlari") faoliyatini o'rganishda Institut xodimlari: manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymasligi; sodir etilishi mumkin bo'lgan huquqbuzarliklarni soxtalashtirish uchun tekshirish ob'ektiga vakillarning yetarli bilimga ega emasligidan foydalanib qonun hujjatlari normalarini notug'ri talkin qilmasligi, tekshirilayotgan ob'ekt xodimlarini ma'muriy chora ko'rish yoki aniqlangan faktlarni huquqni muhofaza qiluvchi organlarga taqdim etish bilan qo'rqitmasligi; tekshirilayotgan ob'ektning xodimlariga tahdid qilmasligi; tekshirish predmetiga kirmaydigan masalalar bilan qiziqmasliklari va hujjatlarni so'ramasliklari. Institut xodimlari tekshirish davomida aniqlangan har bir huquqbuzarlik holatlariga qonuniy va professional baho berishlari; agar tekshirish ob'ekti vakillari Institut xodimlariga aniqlangan qonunbuzarliklarni yashirish uchun pora va (yoki) biron-bir moddiy qimmatlik yoki xizmatlarni taklif qilsa, tekshirish guruxi rahbarini darxol xabardor qilishlari; tekshirish ob'ekti vakillariga Institut xodimlarining axloqiy xulq-avtor tamoyillariga muvofiq xolis munosabatda bo'lishlari shart.

18. Xizmat majburiyatiga xo'jalik yurituvchi sub'ektlarni hamda davlat organlari va tashkilotlarini tekshirish kiradigan Institutning tarkibiy tuzilmalarida o'tkazilgan tekshirish

natijalari bo'yicha Institut tomonidan qabul qilingan qarorlar yuzasidan nizolashish uchun apellyatsiya instansiyalari tashkil etiladi.

§ 5. Kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan o'zaro munosabatlar

19. Institut ushbu Siyosatning tamoyillari va talablariga zid bo'lgan har qanday to'lovlar va (yoki) shu kabi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni keltirib chiqaruvchi hatti-harakatlarni amalga oshirish uchun mahsulot yetkazib beruvchilarni, pudratchilarni va boshqa uchinchi tomonlarni jalb qilmaydilar.

20. Institut kontragentlar bilan munosabatlarda o'z faoliyatini amalga oshirishida qonuniylik va shaffoflik tamoyillariga amal qiladilar. Institut tanlashning xolis mezonlaridan foydalanishga asoslangan, maxsulot yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa kontragentlarni tanlab olishning haqqoniy, ochiq va shaffof jarayonini hamda O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi va sotib olinadigan mahsulotning Institut tizimining ichki hujjatlari bilan tartibga solinadigan bahosini aniqlashning shaffof tartibini ta'minlaydilar.

21. Institut kontragent bilan o'zaro hamkorlikda: ehtimoli yuqori bo'lgan kontragentning ishonchliligini, shu jumladan o'tmishda korrupsiyaviy huquqbuzarliklarni sodir etganligi, Institutda davlat xaridlari to'g'risidagi nizomga muvofiq va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi normalari doirasida Institut xodimlari bilan manfaatlar to'qnashuvi mavjud emasligini tekshiradilar; ehtimoli yuqori bo'lgan kontragentni (tanlov, tender g'olibini va to'g'ridan-to'g'ri shartnomalar bo'yicha xarid kontragentini) o'zining korrupsiyaga qarshi tamoyillari va talablari haqida ular bilan tuziladigan shartnomalar matniga korrupsiyaga qarshi maxsus shartlarni qo'shgan holda xabardor qiladilar.

§ 6. Xayriya va homiylik faoliyati

22. Institut qonunda nazarda tutilgan hollarda xayriya va homiylikni qabul qilishlari mumkin. Bunday yordamni olgan paytda Institut manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik, mablag'larni qonunda va (yoki) shartnomada belgilangan maqsadlar uchun samarali sarflanishini ta'minlash, shuningdek Internet tarmog'idagi o'zining rasmiy veb-saytlarida imkon qadar barcha choralarni ko'rishlari mumkin.

§ 7. "Sirli mijoz" tadbiri

23. Institut tomonidan ko'rsatilayotgan davlat xizmatlarining sifati va tezligini, shuningdek haqqoniy va ochiq tanlov natijalariga ko'ra tanlab olingan mustaqil kompaniyalar tomonidan korrupsiyaviy huquqbuzarliklar sodir etilishiga moyilligini aniqlash uchun xizmatlarning haqiqiy oluvchilari sifatida alohida nazorat tadbirlari o'tkaziladi. Davlat xizmatlarini ko'rsatish jarayonida mustaqil kompaniya bunday xizmatlarning sifati, muddatlari, shartlarini, shuningdek, Institut tizimi xodimlarining belgilangan axloq qoidalariga, shu jumladan xodimning pora olishga moyilligini belgilab boradi.

24. Institut o'tkazilgan "sirli mijoz" tadbirlari to'g'risidagi hisobotlarni ko'rib chiqadilar va korrupsiya xavfi aniqlangan taqdirda xizmat tekshiruvini tayinlash haqidagi tashabbus bilan chiqadilar.

§ 8. Institut faoliyatini videotasvirga olish va translyatsiya qilish

25. Institut xodimlarining faoliyatini nazorat qilish uchun video va audio yozuv kameralaridan foydalanish mumkin, ularning yozuvlari Institutning mas'ul xodimlari tomonidan doimiy nazorat qilib boriladi.

26. Institutning rasmiy veb-saytlariga korrupsiya xavfi yuqori bo'lgan ayrim jarayonlarning onlayn translyatsiyalari joylashtiriladi (xususan, xodimlar bilan suxbat o'tkazish va ularni sinovdan o'tkazish, komissiya yig'ilishlari va boshqalar).

§ 9. Ichki hujjatlarni korrupsiyaga qarshi ekspertizasi

27. Ichki hujjatlarni huquqiy ekspertizadan o'tkazishda hujjatlarda korrupsiyaviy huquqbuzarliklar sodir etilishiga imkon yaratadigan korrupsiyaviy omillar kelib chiqishini oldini olish, aniqlash va istisno qilish maqsadida ham ekspertiza o'tkaziladi.

§ 10. Institut xodimlariga maslaxat berish

28. Institut xodimlarida korrupsiyaga qarshi amaldagi konun hujjatlari talablari, ushbu Siyosat qoidalari yoki Institutda korrupsiyaga qarshi boshqa chora-tadbirlar va tartib-taomillar bilan bog'liq bo'lgan har qanday savollar bo'lsa, ular o'zlarining tarkibiy bo'linmasi/ Institut tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishga mas'ul bo'linmaga hamda ishonch telefoniga murojaat qilishlari mumkin.

5-bob. Korrupsiyaviy huquqbuzarliklar to'g'risida xabar berish

29. Institut xodimlari va boshqa shaxslar hatti-harakatlarining qonuniyligi va (yoki) odob-ahloqqa muvofiqligi to'g'risida shubha tug'lsa, korrupsiya va boshqa huquqbuzarlik holatlari sodir etilishiga gumon yoki sodir etilganligi faktlari bo'lsa, ular bu haqda Institutning foydalanish mumkin bo'lgan aloqa kanallari orqali xabar berishlari mumkin.

30. Institut o'z vakolatlari va mavjud imkoniyatlari doirasida huquqbuzarlik to'g'risida ishonchli ma'lumot bergan shaxsning maxfiyligini ta'minlaydilar (qonunchilikda nazarda tutilgan hollar bundan mustasno).

31. Institut o'z xodimlarining manfaatlarini himoya qiladilar va qasos olishga qaratilgan harakatlarga, shu jumladan ishdan bo'shatish, lavozimni pasaytirish, kamsitish, bosim o'tkazish, Institut tizimining boshqa xodimlarining shubhali harakatlari yoki ular tomonidan ushbu Siyosatning korrupsiyaga qarshi talablarini buzish ehtimoli haqida xabar bergan shaxslarni taqib qilinishiga yo'l qo'ymasligini kafolatlaydilar.

32. Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar to'g'risidagi xabarlarni quyidagi aloqa kanallari orqali berish mumkin:

+99891 163-00-72 telefon raqami va Institut tomonidan o'rnatilgan boshqa telefon raqamlar;
Institutning rasmiy veb-saytlarida joylashtirilgan shakllar;

Institutning elektron pochta manzillari; to'g'ridan-to'g'ri huquqni muhofaza qilish organlariga.

33. Institut tizimining aloqa kanallariga kelib tushgan barcha xabarlar O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari va Institutning ichki hujjatlariga muvofiq Institut tizimining mas'ul bo'linmasi yoki xodimi tomonidan xolis tarzda va o'z vaqtida ko'rib chiqiladi.

34. Anonim ravishda (faqat Institutning Telegram kanallari orqali) yuborilgan xabarlar ham ko'rib chiqish uchun qabul qilinadi. O'z nomini oshkor qilinmasligini istagan ariza beruvchi bunday holatda quyidagilarni tan oladi: Institut xabarga javob berish uchun murojaat etuvchi shaxs bilan bog'lana olmaydi; Institut zarur qo'shimcha ma'lumotlarni olishning imkoniyati yo'qligi sababli xabarni to'liq va har tomonlama tekshirishni amalga oshira olmaydi.

35. Institut tomonidan kelib tushgan xabarga javob berish uchun murojaat etuvchi shaxs bilan quyidagi xolatlarda bog'lanilmaydi: to'liq va keng qamrovli tekshirish o'tkazish uchun zarur bo'lgan qo'shimcha ma'lumotlarning yo'qligi; Institut xodimining qasddan yolg'on ma'lumotni taqdim etishi ushbu Siyosatni buzilishi va axloqsiz xulk-atvorning namunasi sifatida qaralsa, bunday shaxs esa O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlariga va Institutning ichki hujjatlariga muvofiq javobgarlikka tortilishi mumkin.

36. Institut tizimida korrupsiya faktlari to'g'risida vijdonan xabar bergan Institutning xodimlari, agar bu ma'lumotlar tasdiqlangan bo'lsa, ichki hujjatlarga muvofiq rag'batlantirilishi mumkin.

37. Barcha aloqa kanallarining ishlashi va olingan xabarlarni qayta ishlash/ko‘rib chiqish tartibito‘g‘risidagi batafsil ma‘lumot Institutning korrupsiyaviy tisdagi ma‘lumot haqida xabar berish uchun aloqa kanallari to‘g‘risidagi nizomda va Institutning boshqa shunta o‘xshash ichki hujjatlarida aks etgan.

6-bob. Qayta ko‘rib chiqish va o‘zgartirishlar kiritish tartibi

38. Ushbu Siyosat quyidagi hollarda qayta ko‘rib chiqilishi va tuzatilishi kerak:

korrupsiyaga qarshi kurashish amaldagi siyosat va tartib-taomillarni qayta ko‘rib chiqish zaruratini keltirib chiqaradigan holda korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligi o‘zgarganda;

korrupsiyaga qarshi kurashish samarasiz nazorat va tartib-taomillar aniqlanganda va Institut faoliyatida korrupsiyani oldini olish va unga qarshi kurashishga qaratilgan chora-tadbirlarni takomillashtirishga zarurat tug‘ilganda;

Institut tizimining tashkiliy tuzilmasi va (yoki) Institut tomonidan o‘z vazifalarini bajarishi xususiyatlari va boshqalar o‘zgarganda.